

จับสัญญาณ Trumponomics...นัยต่อการค้าการลงทุนไทย

โดย ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

นโยบายเศรษฐกิจของโดนัลด์ ทรัมป์ (Trumponomics) ถูกวางกรอบไว้ภายใต้แนวคิด “ผลประโยชน์ของอเมริกาต้องมาก่อน” หรือ “America First” ที่ขึ้นนโยบายปกป้องทางการค้า (Protectionism) เป็นหนึ่งในนโยบายหลัก เนื่องจากทรัมป์มองว่าในช่วงที่ผ่านมาการที่สหรัฐฯ ขาดดุลการค้าจำนวนมาก รวมถึงบริษัทสัญชาติอเมริกันจำนวนมากย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศกำลังพัฒนา เป็นต้นตอสำคัญของปัญหาเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ซบเซาในปัจจุบัน ทำให้หลายฝ่ายกำลังจับตามองนโยบาย Protectionism ของสหรัฐฯ โดยเฉพาะนโยบายการตั้งกำแพงภาษีนำเข้าสินค้าที่กำลังพุ่งเป้าไปยังจีนและเม็กซิโก ซึ่งถือเป็น 2 ประเทศที่สหรัฐฯ ขาดดุลการค้าสูงเป็นอันดับต้นๆ รวมกันถึงกว่า 55% ของยอดขาดดุลการค้ารวมของสหรัฐฯ

แม้ไทยไม่ใช่ประเทศที่ตกเป็นเป้าหมายที่สหรัฐฯ จะดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้า แต่หากสหรัฐฯ ขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีน/เม็กซิโกจึงอาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทย ทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้

😊 ผลกระทบเชิงบวก : กลุ่มสินค้าที่ไทยเป็นคู่แข่งกับจีน/เม็กซิโกในตลาดสหรัฐฯ มีโอกาสแย่งส่วนแบ่งตลาดมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่ไทยมีศักยภาพ และมีจีน/เม็กซิโกเป็นคู่แข่งสำคัญ อาทิ ยางล้อรถยนต์ เครื่องปรับอากาศ เครื่องนุ่งห่ม รถยนต์และส่วนประกอบ ส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์และ Hard Disk Drive (HDD) ยางและผลิตภัณฑ์ ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลดีหากจีน/เม็กซิโกเผชิญอุปสรรคด้านภาษีมากขึ้น ขณะเดียวกันไทยยังอาจได้อานิสงส์จากการย้ายฐานการผลิตของนักลงทุนต่างชาติในจีนมายังไทย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่ไทยมีห่วงโซ่

อุปทานหรือคลัสเตอร์ที่แข็งแกร่ง อาทิ รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ทั้งนี้ ปัจจุบันเริ่มมีนักลงทุนต่างชาติในบางอุตสาหกรรมย้ายฐานจากจีนมาไทยบ้างแล้ว อาทิ แผงโซลาร์เซลล์ ยางล้อรถยนต์ (สำหรับในเม็กซิโกคาดว่านักลงทุนต่างชาติน่าจะย้ายฐานไปประเทศที่อยู่ในภูมิภาคใกล้เคียง อาทิ ลาตินอเมริกา)

ยอดขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ ปี 2558

อันดับ	ประเทศคู่ค้า	ยอดขาดดุล (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
1	จีน	-386,446
2	เยอรมนี	-76,861
3	ญี่ปุ่น	-72,305
4	เม็กซิโก	-61,122
5	เวียดนาม	-32,593
6	เกาหลีใต้	-30,623
7	ไอร์แลนด์	-30,567
8	อิตาลี	-29,025
9	อินเดีย	-25,097
10	มาเลเซีย	-22,283
11	แคนาดา	-21,046
12	ไทย	-18,343
	อื่นๆ	+3,360
รวม		-802,951

- ขาดดุลรวมกันมากกว่า 55%
- เป็น 2 ประเทศที่สหรัฐฯ ส่งสัญญาณชัดเจนในการดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้า

หมายเหตุ : เครื่องหมาย - หมายถึง สหรัฐฯ ขาดดุลการค้า

เครื่องหมาย + หมายถึง สหรัฐฯ เกินดุลการค้า

ที่มา : International Trade Center

สินค้าไทยที่เป็นคู่แข่งกับจีน/เม็กซิโกในตลาดสหรัฐฯ

สินค้า	สัดส่วนมูลค่านำเข้าของสหรัฐฯ (%)		
	จีน	เม็กซิโก	ไทย
ยางล้อรถยนต์	22		8
เครื่องปรับอากาศ	31		3
เครื่องนุ่งห่ม	36		1
รถยนต์และส่วนประกอบ		26	0.3
ส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์และ HDD		21	6
ยางและผลิตภัณฑ์		8	8

ที่มา : International Trade Center (ข้อมูลปี 2558)

⊗ ผลกระทบเชิงลบ : กลุ่มสินค้าที่ไทยเป็นคู่ค้าและอยู่ในห่วงโซ่อุปทานเดียวกับจีน/เม็กซิโก อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการที่จีน/เม็กซิโกส่งออกไปสหรัฐฯ ได้ลดลง ทำให้จีน/เม็กซิโกนำเข้าสินค้าวัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบจากไทยลดลง อาทิ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (ส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า วงจรพิมพ์) ชิ้นส่วนยานยนต์/ยางล้อรถยนต์ ขณะเดียวกัน **สินค้าไทยอาจเสี่ยงต่อการถูกจีนทุ่มตลาด** หลังจากสหรัฐฯ ตั้งกำแพงภาษีสินค้านำเข้าจากจีน อาจทำให้จีนได้รับผลกระทบรุนแรงจนต้องระบายสินค้าไปยังประเทศอื่นแทน ส่งผลให้สินค้าไทยที่ส่งออกไปตลาดเดียวกับจีนต้องเผชิญกับการแข่งขันด้านราคาจากการทุ่มตลาดของจีนในกลุ่มสินค้านี้มากขึ้น อาทิ ผลิตภัณฑ์พลาสติก (เม็กซิโกไม่ใช่ฐานการผลิตหลักของโลกเหมือนจีนทำให้ไทยไม่น่าจะได้รับผลกระทบด้านนี้จากเม็กซิโก)

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเกี่ยวกับนโยบายดึงดูดให้บริษัทสหรัฐฯ ที่ไปลงทุนในต่างประเทศย้ายฐานกลับสหรัฐฯ อาทิ การปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเฉพาะบริษัทที่เป็นผู้ส่งออก ซึ่งหากรัฐบาลสหรัฐฯ ดำเนินการในลักษณะดังกล่าวจริง อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment : FDI) ในประเทศที่บริษัทสหรัฐฯ เข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะประเทศเศรษฐกิจใหม่ที่ต้องพึ่งพา FDI ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ อาทิ เม็กซิโก บราซิล จีน ขณะที่บริษัทสหรัฐฯ เข้ามาลงทุนในไทยคิดเป็นสัดส่วนไม่ถึง 1% ของมูลค่าลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของสหรัฐฯ ไทยจึงไม่น่าจะได้รับผลกระทบมากจากมาตรการนี้

อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องติดตามความเคลื่อนไหวและนโยบาย Protectionism ของทรัมป์ว่าจะพุ่งเป้าต่อไปที่ประเทศใดอีกหรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะประเทศที่สหรัฐฯ ขาดดุลการค้าอยู่มาก เพราะสหรัฐฯ อาจใช้เป็นข้ออ้างในการเพิ่มมาตรการกีดกันทางการค้า อาทิ เพิ่มความเข้มข้นของอุปสรรคทางการค้าที่ไม่มีภาษี (Non-Tariff Barriers : NTBs) หรือแม้กระทั่งอาจดัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ที่ให้กับประเทศต่างๆ ลงในอนาคต ซึ่งจะส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการส่งออกของไทยในระยะถัดไปได้ การค้าโลกในระยะข้างหน้าจึงนับว่ามีความไม่แน่นอนสูง ผู้ส่งออกไทยควรติดตามสถานการณ์ต่างๆ อย่างไม่กะพริบตา รวมทั้งนำเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงต่างๆ มาใช้ โดยเฉพาะการประกันการส่งออก เพื่อลดผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะ

1 กุมภาพันธ์ 2560

ส่วนประชาสัมพันธ์ สำนักบริหาร

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ส่วนประชาสัมพันธ์ สำนักบริหาร EXIM BANK สำนักงานใหญ่
โทร. 0 2271 3700, 0 2278 0047, 0 2617 2111 ต่อ 1141-6

สินค้าที่ไทยเป็นคู่ค้าและอยู่ในห่วงโซ่อุปทานเดียวกับจีน/เม็กซิโก

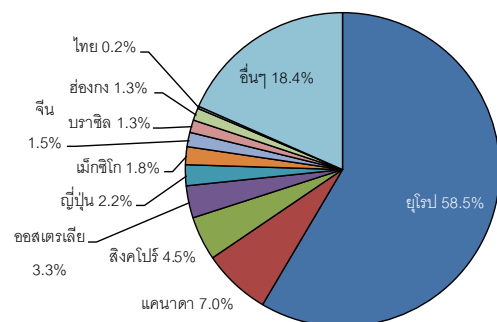
ห่วงโซ่อุปทานไทย-จีน	
สินค้าวัตถุดิบ/ทุนของไทยไปจีน (%)*	สินค้าสำเร็จรูปของจีนไปสหรัฐฯ (%)**
ส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์และ HDD (5) แผงวงจรไฟฟ้า (5) วงจรพิมพ์ (2)	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (23)
เม็ดพลาสติก (11)	พลาสติกและผลิตภัณฑ์ (3)
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ (4)	เฟอร์นิเจอร์และที่เกี่ยวข้อง (7)
ห่วงโซ่อุปทานไทย-เม็กซิโก	
สินค้าวัตถุดิบ/ทุนของไทยไปเม็กซิโก (%)*	สินค้าสำเร็จรูปของเม็กซิโกไปสหรัฐฯ (%)**
ชิ้นส่วนยานยนต์ (12) ยางรถยนต์ (1)	รถยนต์สำเร็จรูป (14)
ส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์และ HDD (23) แผงวงจรไฟฟ้า (1) และวงจรพิมพ์ (1)	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (23)

หมายเหตุ : * สัดส่วนต่อมูลค่าส่งออกรวมของไทยไปจีนหรือเม็กซิโก

** สัดส่วนต่อมูลค่าส่งออกรวมของจีนหรือเม็กซิโกไปสหรัฐฯ

ที่มา : International Trade Center และกระทรวงพาณิชย์ (ข้อมูลปี 2558)

สัดส่วนเงินลงทุนโดยตรงสะสมในต่างประเทศ
(Outward FDI Stocks) ของสหรัฐฯ

ที่มา : US Department of Commerce (ข้อมูลปี 2558)